

ICOMOSin SUOMEN OSASTO r.y.
ICOMOS Finska nationalkommittén r.f.
The ICOMOS Finnish National Committee

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2021

1. Jäsenistö

Vuoden 2021 lopussa ICOMOSin Suomen osasto ry:ssä (jäljempänä osasto) oli 178 henkilöjäsentä ja kolme yhteisöjäsentä. Opiskelija- ja kannattajajäsenen kategorioissa ei ollut jäseniä.

2. Hallitus

Puheenjohtajana toimi arkkitehti Kirsti Kovanen ja varapuheenjohtajana ja TkT Juhana Heikonen. Hallituksen muut jäsenet olivat FT Laura Berger, arkkitehti Netta Böök, FK Margaretha Ehrström 14.10.21 asti, FT Helena Hirviniemi, arkkitehti Marko Huttunen, arkkitehti Marianne Lehtimäki, FM Uula Neitola 14.10.21 lähtien, ja dos. FT Riitta Niskanen. Sihteerinä toimi FM Katrina Virtanen ja jäsensihteerinä Johanna Palandjian. Hallitus kokoontui 11 kertaa joista 3 sähköpostikokouksessa. Hallituksen kokoukset pidettiin etäyhteyksillä ja hybridikokouksina.

Osastolla on maailmanperintötyöryhmä, jonka puheenjohtajana toimi FK Margaretha Ehrström.

3. Sääntömääräiset kokoukset

Osasto piti sääntömääräisen vuosikokouksensa kahdessa osassa, 30.3.2021 ja 14.10.2021. Vuosikokous pidettiin etäkokouksena Zoomissa, sen puheenjohtajana toimi Niina Svartström. Vuosikokouksessa hyväksyttiin sääntömääräiset asiat ja myönnettiin vastuuvapaudet. Toinen yhdistyksen kokous pidettiin 14.10.2021 Tieteiden talon Runeberginkadun väistötiloissa Kirsti Kovasen johdolla ja silloin kokous teki henkilövalinnat. Molemmissa kokouksissa hyväksyttiin sääntöjen 15 §:n muutos, joka sallii yhdistyksen kokousten pitämisen etäkokouksina.

Osasto osallistui kansainvälisen ICOMOSin Eurooppa-ryhmän kokouksiin (pj), joita oli kaksi, Advisory-komitean kokoukseen (pj), ja AGA-yleiskokoukseen (pj ja vpj). Kokoukset pidettiin virtuaalisina Zoomissa.

Viron osaston kanssa pidettiin yhteiskokous 18.9.2021 Helsingissä Oodissa. Yhteiskokouksessa päätettiin jatkaa yhteistyötä ja tutustumiskäyntejä.

4. Talous

Henkilöjäsenen jäsenmaksu oli 55 euroa, opiskelijajäsenen 27,50 euroa, kannattajajäsenen 110 euroa ja yhteisöjäsenen jäsenmaksu 250 euroa. Nuorille ammattilaisille annettiin 50 %:n alennus jäsenmaksusta. Tuotot jäsenmaksuista olivat yhteensä 8 310 euroa, ja osasto suoritti kansainväliselle ICOMOSille jäsenmaksuja yhteensä 6 600 euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriön yleistä toiminta-avustusta saatiin 18 000 euroa ja julkaisujen myyntitulot ja osallistumismaksut olivat 2 365,81 euroa. Saatuihin ennakkoihin on kirjattu tilikaudella 2020 maksetut vuoden 2021 jäsenmaksut 1 295 euroa.

Taloudenhoitajana toimi KTM Timo Hattinen, toiminnantarkastajana OTK Matleena Haapala 14.10.2021 asti ja OTK Satu-Kaarina Virtala 14.10.21 lähtien. Vara-toiminnantarkastajana toimi arkkitehti Jonas Malmberg.

5. Kotimainen ja kansainvälinen toiminta sekä kv. tieteelliset komiteat

Edellisenä vuonna aloitetun kaupunkikeskustojen kehitystä pohtivan työn tuloksena valmistui *Kenen kaupunki? Helsingin kaupunkisuunnittelu ja kulttuuriympäristö törmäyskurssilla* -pamfletti, jossa arvioidaan kriittisesti pääkaupungin maankäyttöä ja rakentamista. Pamfletin julkaisuwebinaari järjestettiin 17.3.2021 yhdessä pamfletin muiden julkaisijoiden Docomomo Suomi Finlandin, Rakennustaiteen Seuran ja Rakennusperintö-SAFAn kanssa. Webinaarissa oli n. 200 osanottajaa. Pamfletti sai paljon julkisuutta mediassa ja tavoite, keskustelun herättäminen, onnistui hyvin. Työstä vastasi em. seurojen yhteinen työryhmä Nyrkki.

Vuosikokouksen yhteydessä kuultiin Museoviraston erityistutkijan, konservaattori Elisa Heikkilän pitämä esitys *Kulttuuriperinnön vaalimisen eurooppalaiset standardit*. Esityksen pohjalta käytiin keskustelu.

Kotimaisen toiminnan painopisteessä oli kaupunkisuojaus ja yhdistyksen kokouksen yhteydessä käytiin keskustelu teemasta kaupunkikeskustojen korkea rakentaminen. Keskustelun alusti Suomen Arkkitehtiiliiton puheenjohtaja Henna Helander.

Syyskuussa kävi Viron ICOMOS kylässä Suomessa. Tuolloin pidettiin seminaari teemasta *Kenen kaupunki*, sen moderaattorina toimi Netta Böök. Seminaarissa kuultiin Timo Tuomen Johdatus teemaan, Laura Bergerin esitys *Kenen kaupunki? -kohteita*, Timo Tuomen esitys *Suomen Kansallisteatteri esimerkkinä*, Riin Alatalun esitys *Estonia-teatterin laajennus*, Henry Kuninkaan esitys *Uutta kehitystä bastionien alueella*, Robert Treufeldtin esitys *Suomen graniitin käyttö Viron puolustus-rakennuksissa* ja *Uutisia Suomenlinnasta* Marianne Lehtimäen esittämänä. Lisäksi käytiin keskustelu kaupunkikehittämisen teemoista ja tehtiin kaupunkikävely joihinkin kehittämiskohteisiin. Seminaariin osallistuminen oli rajoitettu koronamääräysten takia, virolaisten pitämät esitykset julkaistiin osaston jäsentiedotteessa.

Useita tapahtumia jouduttiin perumaan pandemiatilanteesta johtuneiden rajoitusten vuoksi.

ICOMOSin Suomen osaston maailmanperintötyöryhmä kokoontui kolme kertaa ja käsitteli maailmanperintösopimukseen liittyviä kansallisia ja kansainvälisiä kysymyksiä. Kaikkien yhteinen kulttuuriperintö -raporttia jaettiin maailmanperintökohteille. Työryhmä kävi myös keskustelua ostoskeskuksen kaavamutoksesta ja suojelun tilasta Vanhan Rauman suojavyöhykkeellä, Suomenlinnan suojavaikkeenä ja sen vyöhykkeistämisen tilanteesta ja Suomen aieluettelotyöstä.

Työryhmä suunnitteli Suomenlinnan suojavyöhykkeen sisältöjä pohtivien työpajojen järjestämistä ja OUV-tuntemuksen lisäämisen mahdollisuuksia kohteiden hoidossa. Suomen aieluettelo valmistui ja maailmanperintökeskus arvioi Suomen kohteiden ja niiden suojavyöhykkeiden säilymistä kirjeessään OKM:lle. Osasto osallistui Suomenlinnan hoito- ja käyttösuunnitelman seurantatilaisuuteen. Maailmanperinnön HIA-yhteyshenkilönä toimi arkkitehti Maire Mattinen. Osaston jäseniä osallistui maailmanperinnön arviointityöhön kv. ICOMOSin pyynnöstä.

Osasto jatkoi yhteistyötä Viipurin asiantuntijoiden kanssa ja seurasi kaupungin suojelun ja restaurointihankkeiden tilaa.

Kulttuuriperintötyön tueksi osasto käänsi *European Quality Principles* -ohjeiston suomeksi.

Osaston edustajat kansainvälisissä tieteellisissä komiteoissa olivat:

Aineettoman kulttuuriperinnön komitea: Maire Mattinen

Kansanarkkitehtuurikomitea: Marika Konola-Tuominen

Kivikomitea: Elisa Heikkilä

Kulttuurimatkailukomitea: Marianne Lehtimäki

Puukomitea: Pasi Kovalainen

1900-luvun arkkitehtuuri: Jonas Malmberg

Seinämaalauskomitea: Tiina Sonninen

Linnoitukset ja asevoimien arkkitehtuuri: Tuija Lind

Rakennusperinnön rakenteiden analysointi ja restaurointi: Marko Huttunen

Jaettu kulttuuriperintö: Netta Böök

Laki-, talous- ja hallintokomitea: Matleena Haapala

Teorian ja filosofian komitea: Miia Perkkiö

PRERICO Uskontojen ja rituaalien paikat: William van Andringa, varalla Laura Berger

CIPA Dokumentointikomitea: Juhana Heikonen

Kv. ICOMOSin työryhmät:

Emerging Professionals: Maria Hyövälti.

Kestävän kehityksen tavoitteet -työryhmä: Uula Neitola

Ihmisoikeudet ja kulttuuriperintö -työryhmä: Kirsti Kovanen

Tieteellisissä komiteoissa toimi myös muita osaston jäseniä. Suomen CIAV julkaisi seitsemän tiedotetta.

Osasto kuului Suomen Standardisoimisliitto SFS ry:n kulttuuriperinnön vaalimisen standardeista vastaavaan seurantaryhmään, edustajana toimi Seija Linnanmäki, konservointikoulutuksen neuvottelukuntaan, edustajana Elisa Heikkilä, ja Tieteellisten Seurain valtuuskuntaan.

6. Julkaisut ja jäsentiedote

Osasto ylläpitää www.icomos.fi-kotisivuja. Sivuilla esitellään ajankohtaisia tapahtumia. Kotisivuja ylläpitää sihteeri.

Osasto julkaisi yhdessä muiden kulttuuriperintöalan asiantuntijajärjestöjen, Docomomo Suomi Finlandin, Rakennustaiteen Seuran ja Rakennusperintö-SAFAn, kanssa *Kenen kaupunki? - Helsingin kaupunkisuunnittelu ja kulttuuriympäristö törmäyskursilla* -pamfletin. Kirja esittelee yli kymmenen kiistanalaista hanketta, taustoittaa niitä ja tekee parannusehdotuksia. Kirjan ovat toimittaneet TkT Harri Hautajärvi, TkT

Juhana Heikonen, FT Petteri Kummala ja FT Timo Tuomi. Kirjoittajina on 19 kaupunkisuunnittelun, arkkitehtuurin ja kulttuuriympäristöjen asiantuntijaa. Kenen kaupunki -pamfletin artikkeleita käännettiin ruotsiksi myöhempää julkaisemista varten.

Osasto julkaisi yhdessä Rakennustaiteen Seuran kanssa kirjan *Look of Leisure*, jota valmisteltiin v. 2020. Se sisältää asiantuntija-artikkeleita Karjalan kannaksen ja Suomenlahden huviloista. Viidestä *Look of Leisure* -kirjan artikkelista teetettiin raakakäännökset venäjäksi myöhempää julkaisemista varten.

Osaston sihteeri toimitti myös sähköistä jäsentiedotetta. Tiedote ilmestyi vuoden aikana kaksi kertaa. Matleena Haapala, *The Role of Local Authorities in Managing and Propagating Cultural Heritage in Finland* (suomeksi), Maire Mattinen, *Helsinki-Malmin lentoasema uhattuna*, Tanja Vahtikari, Aura Kivilaakso ja Pauliina Latvala-Harvilahti, *Kriittisen kulttuuriperinnön tutkimuksen näkökulmia kulttuuriperinnön osallisuuden kysymyksiin*, Tiina Sonninen, *Kirkkomaalastraditiot Pohjanmaalla: Tapaustutkimuksena Kempeleen Vanhan kirkon maalaukset*, Riin Alatalu, *Potential extension to Estonia theatre, valuable Finnish architecture in Estonia*, Henry Kuningas, *Tallinn Old Town bastion area development plans*, Robert Treufeldt, *Suomalaista graniittia Tallinnan sotilasarakennuksissa*.

Lisäksi lähetettiin lyhyempiä jäsenviestejä. Tiedottamista on myös ollut sosiaalisessa mediassa ja internetsivujen lisäksi oman Facebook-sivun kautta.

7. Lausunnot, viranomaisyhteistyö ja kannanotot

Osasto antoi lausunnon Maankäyttö- ja rakennuslain muutoksista, Helsingin Makasiinirannan asemakaavan muutoksesta ja kommentoi Suomenlinnan hoito- ja käyttösuunnitelmaa, Sanaston laatiman Korjaustaito-verkkosivuston konservointialaa koskevia termejä, sekä ICOMOSin aineettoman kulttuuriperinnön suojelun periaatteiden luonnosta.

8. Matka-apurahat

Osasto ei jakanut tieteellisten komiteoiden kokouksiin ja konferensseihin matka-apurahoja, koska lähes kaikki kv. kokoukset järjestettiin pandemian vuoksi virtuaalisina.

Helsingissä 24.2.2022

Kirsti Kovanen
puheenjohtaja

Juhana Heikonen
varapuheenjohtaja

Riitta Niskanen
hallituksen jäsen

Laura Berger
hallituksen jäsen

Netta Böök
hallituksen jäsen

Uula Neitola
hallituksen jäsen

Helena Hirviniemi
hallituksen jäsen

Marko Huttunen
hallituksen jäsen

Marianne Lehtimäki
hallituksen jäsen

TULOSLASKELMA

	31.12.2021	31.12.2020	
Varsinainen toiminta			
TUOTOT	0,00	0,00	
Erityisavustus, Museovirasto	0,00	0,00	
KULUT	27 499,37	19 416,28	
Henkilöstökulut	3 720,73	5 995,60	
Poistot	0,00	0,00	
Muut kulut	23 778,64	13 420,68	
Tapahtumat	0,00	0,00	
TUOTTO-/ KULUJÄÄMÄ	-27 499,37	-19 416,28	
Varainhankinta			
TUOTOT	10 675,81	7 780,90	
Jäsenmaksut	8 310,00	7 350,00	
Julkaisumyynti ja osallistumismaksut	2 365,81	430,90	
KULUT	6 600,00	6 435,00	
Jäsenmaksut	6 600,00	6 435,00	
Muut kulut	0,00	0,00	
TUOTTO-/ KULUJÄÄMÄ	4 075,81	1 345,90	
Sijoitus- ja rahoitustoiminta			
TUOTOT	0,00	0,00	
KULUT	0,00	0,00	
TUOTTO-/ KULUJÄÄMÄ	0,00	0,00	
YLEISAVUSTUKSET	18 000,00	18 070,38	
TILIKAUDEN TULOS	-5 423,56	0,00	
TILINPÄÄTÖSSIIRROT			
Poistoeron muutos	0,00	0,00	
Verotusperusteisten varausten muutos	0,00	0,00	
Konserniavustus	0,00	0,00	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-5 423,56	0,00	
TASE	31.12.2021	31.12.2020	
VASTAAVAA			
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Saamiset			
Lyhytaikaiset			
Myyntisaamiset	438,58	0,00	
Siirtosaamiset	981,58	855,60	
Rahat ja pankkisaamiset	52 313,97	47 882,96	
VASTAAVAA YHTEENSÄ:		53 734,13	48 738,56
		53 734,13	48 738,56
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
Edellisten tilikausien ylijäämä	44 766,98	44 766,98	
Tilikauden ali- tai ylijäämä	-5 423,56	0,00	
		39 343,42	44 766,98
VIERAS PÄÄOMA			
Lyhytaikainen			
Saadut ennakot	525,00	1 295,00	
Ostovelat	13 808,71	117,00	
Siirtovelat	57,00	2 559,58	
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		14 390,71	3 971,58

LIITETIEDOT:**Tilikausi 2021:**

Varsinaisen toiminnan henkilöstökulut olivat 3 720,73 euroa ja muut kulut 23 778,64 euroa. Muista kuluista hallintoon käytettiin 4 599,84 euroa, kansainväliseen yhteistyöhön 1 000 euroa sekä viestintään ja julkaisutoimintaan 18 178,80 euroa.

Varainhankinnan tuotot muodostuvat jäsenmaksuista 8 310,00 euroa sekä osallistumismaksuista ja julkaisujen myynnistä 2 365,81 euroa. Varainhankinnan kuluissa on jäsenmaksuista kansainväliselle ICOMOSille maksettu osuus 6 600,00 euroa.

Yhdistys käytti opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän yleisesen toiminta-avustuksen 18 000,00 euroa kokonaisuudessaan tilikaudella 2021.

Yhdistyksen rahat ja pankkisaamiset olivat tilinpäätöshetkellä 52 313,97 euroa, myyntisaamiset 438,58 euroa ja siirtosaamiset 981,58 euroa.

Edellisten tilikausien ylijäämä oli 44 766,98 euroa ja tilikauden alijäämä 5 423,56 euroa.

Saatuihin ennakoihin sisältyy 7 tilikaudella 2021 maksettua vuoden 2022 henkilöjäsenmaksua ja sekä 140 euroa muita jäsenmaksuennakoita, yhteensä 525,00 euroa.

Tilikauden 2021 maksamattomista jäsen- ja julkaisumaksuista ei odoteta saatavan tuottoja.

Ostovelkoihin sisältyy tilikauden 2021 laskuja, jotka on maksettu tammikuussa 2022, yhteensä 13 808,71 euroa.

Siirtovelkoihin sisältyy vuonna 2021 maksettujen palkkioiden sivukuluja, jotka maksettu Työllisyysrahastolle tammikuussa 2022.

Tilikausi 2020:

Varsinaisen toiminnan henkilöstökulut olivat 5 995,60 euroa ja muut kulut 13 420,68 euroa. Muista kuluista hallintoon käytettiin 1 761,16 euroa, kansainväliseen yhteistyöhön 1 000 euroa sekä viestintään ja julkaisutoimintaan 10 659,52 euroa.

Varainhankinnan tuotot muodostuvat jäsenmaksuista 7 350,00 euroa sekä osallistumismaksuista ja julkaisun myynnistä 430,90 euroa. Varainhankinnan kuluissa on jäsenmaksuista kansainväliselle ICOMOSille maksettu osuus 6 435,00 euroa.

Yhdistys käytti opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämästä yleisestä toiminta-avustuksesta 18 070,38 euroa.

Yhdistyksen rahat ja pankkisaamiset olivat tilinpäätöshetkellä 47 882,96 euroa ja edellisten tilikausien ylijäämä 44 766,98 euroa. Siirtosaamiset olivat 855,60 euroa.

Saatuihin ennakoihin sisältyy 19 tilikaudella 2020 maksettua vuoden 2021 henkilöjäsenmaksua ja yksi tilikaudella 2020 maksettu vuoden 2021 yhteisöjäsenmaksu, yhteensä 1 295,00 euroa.

Tilikauden 2020 maksamattomista jäsenmaksuista ei odoteta saatavan tuottoja.

Ostovelkoihin sisältyy kaksi tilikauden 2020 julkaisujen kuvalaskua, jotka on maksettu vuonna 2021, yhteensä 117,00 euroa.

Siirtovelkoihin sisältyy 1 929,62 euron käyttämätön osuus opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämästä yleisestä toiminta-avustuksesta, joka palautetetaan tilikauden 2021 puolella ministeriöön. Lisäksi siirtovelkoihin sisältyy 629,96 euroa joulukuun 2020 palkkioiden vuonna 2021 maksettuja henkilösivumenoja.

Helsingissä, 27.01.2022

Kirsti Kovanen
Hallituksen puheenjohtaja

Laura Berger
Hallituksen jäsen

Netta Böök
Hallituksen jäsen

Juhana Heikonen
Hallituksen varapuheenjohtaja

Helena Hirviniemi
Hallituksen jäsen

Marko Huttunen
Hallituksen jäsen

Marianne Lehtimäki
Hallituksen jäsen

Uula Neitola
Hallituksen jäsen

Riitta Niskanen
Hallituksen jäsen